

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волобуєв А.Ф. Наукові основи комплексної методики розслідування корисливих злочинів у сфері підприємництва : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня д-ра юрид. наук : 12.00.09 / А.Ф. Волобуев ; Нац. юрид. акад. України. – Х., 2002.
2. Герасимов И.Ф. Криминалистические характеристики преступлений в структуре частных методик / И.Ф. Герасимов // Криминалистические характеристики в методике расследования преступлений: межвуз. сб. науч. тр. – Свердловск : УрГУ, 1978. – Вып. 69. – С. 5–10.
3. Ахмедов У.Н. Доказывание мотива национальной или расовой ненависти или вражды по делам о преступлениях против жизни и здоровья : автореферат докторской диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук : специальность 12.00.09 : Уголовный процесс, криминалистика и судебная экспертиза; Оперативно-розыскная деятельность / У.Н. Ахмедов ; Науч. рук. В.В. Трухачев. – Воронеж, 2008. – 26 с.
4. Зінченко І.О. Деякі проблеми кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст. 161 КК України / І.О. Зінченко // Проблеми законності. – 2009. – 106. – С. 148–156.
5. Белкин Р.С. Собирание, исследование и оценка доказательств / Р.С. Белкин. – М. : Наука, 1966. – 570 с.
6. Конвенция о привилегиях и иммунитетах специализированных учреждений : утверждена Генеральной Ассамблей Организации Объединенных Наций 21 ноября 1947 года. Россия участвует с 10 января 1966 г. // Международное публичное право. – Т. 1. – С. 279–310.
7. Жирний Г.Ю. Деякі питання криміналістичної методики / Г.Ю. Жирний // Матеріали наукової конференції «Конституція України – основа модернізації держави та суспільства. 21–22 червня 2001 р., Харків». – Х., 2001. – С. 379–380.
8. Синчук О. Розслідування вбивств: шляхи вдосконалення та оптимізації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/4643/1/Sinchuk>
9. Гавло В.К. Проблемы теории и практики криминалистической методики расследования преступлений : дисс. ... д-ра юрид. наук / В.К. Гавло. – М., 1988. – С. 287.
10. Белкин Р.С. Криминалистика: проблемы сегодняшнего дня. Злободневные вопросы российской криминалистики / Р.С. Белкин. – М., 2001. – С. 127.

УДК 343.13

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ТИМЧАСОВОГО ДОСТУПУ ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ ЯК ЗАХОДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Давиденко С.В., к. ю. н.,

доцент кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Стаття присвячена проблемам вдосконалення правового регулювання процедури застосування тимчасового доступу до речей і документів як заходу забезпечення кримінального провадження.

Ключові слова: тимчасовий доступ до речей і документів, заходи забезпечення кримінального провадження.

Статья посвящена проблемам усовершенствования правового регулирования процедуры применения временного доступа к вещам и документам как меры обеспечения уголовного производства.

Ключевые слова: временный доступ к вещам и документам, меры обеспечения уголовного производства.

Davydenko S.V. ACTUAL QUESTIONS FOR APPLICATION TEMPORARY ACCESS TO RULES AND DOCUMENTS AS A MEETING OF PROVISION OF CRIMINAL PROCEEDINGS

The article is devoted to the problems of improving the legal regulation of the procedure for the temporary access to things and documents as a means of ensuring criminal proceedings.

Key words: temporary access to things and documents, measures to ensure criminal proceedings.

Постановка проблеми. Поєднання визначених Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК) заходів забезпечення кримінального провадження із втручанням державних органів до сфери прав і свобод людини, з певними їх обмеженнями, обумовлює необхідність встановлення законодавцем системи гарантій захисту та забезпечення прав, свобод і законних інтересів осіб, які залучаються до участі у кримінальному провадженні. Зважаючи на те, що ці заходи одночасно виступають ефективними засобами захисту прав учасників кримінального судочинства, процесуальний порядок застосування таких заходів забезпечення кримінального провадження повинен збалансовано поєднувати інтереси осіб, до яких вони застосовуються, щодо недопустимості безпідставного обмеження їх прав, та необхідність застосування, у передбаченому КПК

випадку, певного заходу за наявності до того відповідних фактичних і правових підстав.

Однак, наявний механізм забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження відзначається недосконалістю, що негативно позначається на інтересах окремих суб'єктів кримінальних процесуальних відносин, а тому суттєво знижує ефективність здійснюваної кримінальної процесуальної діяльності. У науці кримінального процесуального права ця проблема, що має як теоретичний, так і практичний характер, традиційно залишається важливим сегментом більш широкої за обсягом проблематики забезпечення прав особи при здійсненні кримінального провадження, яка наразі не отримала свого ґрунтовного наукового аналізу, що актуалізує її вивчення з урахуванням конституційного тлумачення значущості

прав і свобод людини та відповідних міжнародних стандартів у цій сфері.

Забезпечення прав учасників процесу є публічно-правовим обов'язком компетентних державних органів та осіб, які здійснюють кримінальне провадження, що прямо випливає зі ст. 3 Конституції України. Цей обов'язок має виконуватися на всіх стадіях кримінального судочинства, що створює оптимальні умови для належної реалізації прав учасниками кримінального провадження, запобігання можливого їх порушення, а також вжиття необхідних заходів до ефективного поновлення порушених прав і свобод.

Ступінь розробленості проблеми. Дослідженню проблеми правового регулювання і застосування такого заходу забезпечення кримінального провадження як тимчасовий доступ до речей і документів у науці кримінального процесу присвячені роботи відомих учених різних років. Вагомий внесок в опрацювання даної проблеми у сучасний період зробили такі науковці: І.В. Гловюк, Ю.М. Грошевий, О.М. Гумін, М.П. Климчук, М.А. Погорецький, В.І. Сліпченко, С.М. Смоков, О.Ю. Татаров, Л.Д. Удалова, В.І. Фаринник, В.О. Фінагеєв, О.Ю. Хабло, С.С. Чернявський, О.Г. Шило та інші, оскільки саме найважливіші аспекти цієї багатогранної проблематики стали предметом їх наукових досліджень.

Отже, **метою статті** є ґрутовне дослідження порядку застосування такого заходу як тимчасовий доступ до речей і документів, а також перегляд ряду нормативних положень вітчизняного процесуального законодавства, що регламентують певні особливості функціонування даного правового інституту, за для внесення до нього суттєвих змін і доповнень.

Виклад основного матеріалу. Попри наявність достатнього обсягу сучасних наукових праць, що стосуються пріоритетних проблем застосування тих норм кримінального процесуального законодавства, які регламентують окремі аспекти процедури застосування різних видів заходів забезпечення кримінального провадження, слід визнати, що дотепер низка правових питань з окресленої проблематики залишаються актуальними і дискусійними одночасно, що набуває важливого теоретичного та практичного значення при реалізації відповідних процесуальних відносин на структурних етапах кримінального провадження. Тому від вирішення цих основних та деяких інших, пов'язаних із ними, питань залежить концептуальне уявлення стосовно максимально оптимальної процедури забезпечення прав особи/осіб при застосуванні такого специфічного заходу забезпечення кримінального провадження як тимчасовий доступ до речей і документів.

Ст. 132 КПК передбачає загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження, що мають надзвичайно важливе значення для правозастосованої діяльності, сприяють її єдності, дотриманню прав учасників кримінальних процесуальних відносин і вирішенню завдань кримінального провадження, серед яких відповідно до ст. 2 КПК є забезпечення: 1) швидкого, повного та неупередженого розслідування і

судового розгляду, а також 2) того, щоб жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Однією з ознак, якою характеризуються вказані у ч. 2 ст. 131 КПК заходи забезпечення кримінального провадження, є наявність єдиної загальної мети їх застосування – це досягнення дієвості кримінального провадження (ч. 1 ст. 131 КПК). Крім того, такий захід як тимчасовий доступ до речей і документів має власну специфічну мету застосування, а саме, він спрямований як на встановлення обставин кримінального правопорушення, так і на збирання й збереження доказів учасниками процесуальної діяльності, що, у свою чергу, забезпечує реальну можливість формування власної правової позиції кожною зі сторін кримінального провадження. Отже, констатуємо – повинні бути досягнуті і цілі застосування конкретного заходу забезпечення кримінального провадження у сфері кримінального судочинства.

Попри можливість і допустимість обмеження конституційних прав і свобод особи під час застосування тимчасового доступу до речей і документів, останній, за даними судової статистики, є одним із найбільш розповсюджених заходів забезпечення кримінального провадження. У зв'язку з цим, прикладні проблеми застосування нормативних положень глави 15 КПК «Тимчасовий доступ до речей і документів» свідчать про нагальну необхідність їх комплексного вивчення з метою розробки та формулювання відповідних пропозицій і рекомендацій щодо їх вирішення.

Так, згідно з п. 5 ч. 2 ст. 131 КПК тимчасовий доступ до речей і документів є одним із видів заходів забезпечення кримінального провадження. Правову регламентацію цього заходу визначено ст. 159-166 КПК.

Разом із тим, ч. 3 ст. 132 КПК містить загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження, в яких закріплена певні обмеження щодо їх застосування. Зокрема, застосування заходів забезпечення кримінального провадження не допускається, якщо слідчий, прокурор не доведе, що: 1) існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходу забезпечення кримінального провадження; 2) потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеється у клопотанні слідчого, прокурора; 3) може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий, прокурор звертається із клопотанням. Крім того, за ч. 4 ст. 132 КПК для оцінки потреб досудового розслідування слідчий суддя або суд зобов'язаний врахувати можливість без застосованого заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі і документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для встановлення обставин у кримінальному провадженні.

Ст. 159 КПК визначено правову природу тимчасового доступу до речей і документів.

Цей захід полягає у наданні стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, можливості ознайомитися з ними, зробити їх копії та вилучити їх (здійснити їх виїмку). Відтак, згідно з ч. 1 ст. 159 КПК, тимчасовий доступ до речей і документів полягає у тому, що сторони кримінального провадження у передбаченому КПК порядку можуть: 1) ознайомитися з певними речами та документами, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; 2) виготовити їх копії; 3) вилучити/здійснити виїмку цих речей і документів. При цьому слідчий суддя, суд в ухвалі про надання тимчасового доступу до речей і документів може дати розпорядження про надання можливості вилучення цих речей і документів, якщо сторона кримінального провадження доведе наявність достатніх підстав вважати, що без такого вилучення існує реальна загроза зміни або знищення речей чи документів, або таке вилучення необхідне для досягнення мети отримання доступу до речей і документів (ч. 7 ст. 163 КПК).

У зв'язку з наведеними положеннями, особливою уваги заслуговують вимоги, що пред'являються законодавцем до змістовних елементів клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів. Так, за ч. 2 ст. 160 КПК у клопотанні сторони кримінального провадження обов'язково зазначаються: 1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання; 2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 3) речі й документи, тимчасовий доступ до яких планується отримати; 4) підстави вважати, що речі і документи перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи; 5) значення речей і документів для встановлення обставин у кримінальному провадженні; 6) можливість використання як доказів відомостей, що містяться у речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів, у випадку подання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю; 7) обґрунтування необхідності вилучення речей і документів, якщо відповідне питання порушує сторона провадження.

Аналізуючи вказані норми закону, можна зробити висновок про те, що серед названих вимог до змісту клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів відсутня категорична вимога щодо надання відомостей про прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи або найменування юридичної особи, які мають за рішенням слідчого судді, суду надати доступ до речей і документів, а відтак, логічно уявити, що сторони кримінального провадження, і зокрема, слідчі та прокурори не повинні у клопотанні про тимчасовий доступ до речей і документів надавати таку інформацію. Водночас, відповідно до ч. 1 ст. 164 КПК в ухвалі слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів у

будь-якому разі безумовно має бути зазначено: 1) прізвище, ім'я та по батькові тієї особи, якій надається право тимчасового доступу до речей і документів; 2) дата постановлення ухвали; 3) положення закону, на підставі якого постановлено ухвалу; 4) прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи або найменування юридичної особи, які мають надати тимчасовий доступ до речей і документів; 5) назва, опис та інші відомості, які дають можливість визначити речі і документи, до яких повинен бути наданий тимчасовий доступ визначеній особі; 6) розпорядження надати та/або забезпечити тимчасовий доступ до речей і документів зазначені в ухвалі особі та надати їй можливість вилучити зазначені речі і документи, якщо відповідне рішення було прийнято слідчим суддею, судом; 7) строк дії ухвали, який не може перевищувати одного місяця з дня постановлення цієї ухвали; 8) положення закону, які передбачають наслідки невиконання ухвали слідчого судді, суду.

Крім того, за п. 4 ч. 2 ст. 160 КПК у клопотанні про тимчасовий доступ до речей і документів повинні бути зазначені підстави вважати, що речі і документи «перебувають або можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи». Згідно з п. 1 ч. 5 ст. 163 КПК слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про надання тимчасового доступу до речей і документів, якщо сторона кримінального провадження у своєму клопотанні доведе наявність достатніх підстав вважати, що ці речі або документи «перебувають чи можуть перебувати у володінні відповідної фізичної або юридичної особи». Разом із цим, ч. 1 ст. 163 КПК передбачено обов'язок слідчого судді, суду після отримання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів здійснити судовий виклик «особи, у володінні якої знаходяться такі речі і документи», за винятком випадку, якщо сторона кримінального провадження, яка звернулася з клопотанням, доведе наявність достатніх підстав вважати, що існує реальна загроза зміни або знищення речей чи документів, клопотання може бути розглянуто слідчим суддею, судом без виклику «особи, у володінні якої вони знаходяться» (ч. 2 ст. 163 КПК).

При цьому у повістці про судовий виклик, що слідчий суддя, суд надсилають «особі, у володінні якої знаходяться речі і документи», зазначається про обов'язок збереження речей і документів у тому вигляді, який вони мають на момент отримання судового виклику (ч. 3 ст. 163 КПК).

Слідчий суддя, суд розглядають клопотання за участю сторони кримінального провадження, яка подала клопотання, «та особі, у володінні якої знаходяться речі і документи», крім випадків, передбачених ч. 2 ст. 163 КПК. Неприбутия за судовим викликом «особи, у володінні якої знаходяться речі і документи», без поважних причин або неповідомлення нею про причини неприбутия не є перешкодою для розгляду клопотання (ч. 4 ст. 163 КПК).

Тому «слід визнати правильною практику слідчих суддів, які вимагають від слідчого або іншого учасника кримінального провадження, який звернувся із клопотанням, обов'яз-

кового викладення цих відомостей у клопотанні, посилаючись на згадані норми закону, а у протилежному випадку – відмовляють у задоволенні таких клопотань, оскільки по суті без зазначення особи, яка має надати доступ до речей та документів, клопотання не може бути визнано обґрунтованим» (п. 12 Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 7 лютого 2014 року).

У сучасній судовій практиці наявні неподіноні яскраві приклади рішень слідчих суддів, судів, якими відмовлено у задоволенні клопотань сторони обвинувачення (слідчого, прокурора) про тимчасовий доступ до речей і документів через те, що у цих процесуальних документах не вказана необхідна інформація про осіб, у володінні яких перебувають/знаходяться певні речі та документи. Так, у справі № 310/4142/16-к 1-кс/310/610/16 слідчим суддею Бердянського міськрайонного суду Запорізької області 23 червня 2016 року було постановлено ухвалу про відмову у задоволенні клопотання прокурора Бердянської місцевої прокуратури про тимчасовий доступ до документів у зв'язку з його необґрунтованістю, оскільки при розгляді даного клопотання слідчим суддею встановлено, що прокурором при поданні клопотання до суду не дотримано ряду імперативних вимог ч. 2 ст. 160 КПК України, і зокрема, «не вказано юридичну чи фізичну особу, яка зобов'язана, на його думку, надати доступ та у володінні якої знаходяться зазначені документи».

У зв'язку з цим, з метою послідовного вдосконалення законодавчої регламентації окреслених положень, вбачається за доцільне конкретизувати норми ч. 2 ст. 160 КПК, доповнивши їх новим пунктом «21» такого змісту: «прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи або найменування юридичної особи, у володінні якої перебувають/знаходяться або можуть перебувати/знаходитись речі і документи» задля викладення максимально точних та повних відомостей у поданому учасником процесу клопотанні.

Аналіз нормативних положень глави 15 КПК дозволяє констатувати, що за результатами розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів слідчий суддя, суд вправі винести: 1) ухвалу про тимчасовий доступ до речей і документів або 2) ухвалу про відмову у задоволенні клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів. Однак у п. 10 інформаційного листа Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження» № 223-558/0/4-13 від 5 квітня 2013 р. вказано, що «з огляду на зміст положень ч. 6 ст. 9 КПК, і беручи до уваги, що такий захід забезпечення кримінального провадження як тимчасовий доступ до речей і документів є найбільш поширеним серед інших, вважаємо,

що у разі невідповідності клопотання про його застосування вимогам ч. 2 ст. 160 КПК, слідчий суддя вправі повернути його прокурору для усунення недоліків. Слід зазначити, що підстави повернення клопотання мають бути належним чином обґрунтовані, а недоліки, які потребують усунення, такими, що могли перешкодити постановленню слідчим суддею законного та обґрунтованого рішення».

Проте, в Узагальненні судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження від 7 лютого 2014 року ВССУ вже наголошує на тому, що «неоднозначно є практика слідчих суддів при встановленні факту недотримання слідчими та прокурорами вимог кримінального процесуального закону стосовно оформлення клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, оскільки у переважній більшості таких випадків слідчі судді приймають рішення про відмову у задоволенні клопотання або його часткове задоволення. Водночас існує і практика повернення таких клопотань для дооформлення, усунення недоліків тощо. Крім того, мають місце випадки звернення слідчих, прокурорів із клопотаннями про повернення їхніх клопотань для дооформлення.

Слід звертати увагу на те, що, на відміну від закріплена у КПК порядку розгляду клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, відсторонення від посади, арешт майна, при регламентації порядку розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, законодавець не закріпив повноваження слідчого судді повернати таке клопотання у разі його невідповідності встановленим вимогам. Саме тому у подібних випадках необхідно постановляти ухвалу про відмову у задоволенні клопотання, а не про його повернення» (п. 6). Таким чином, у разі подання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів без додержання вимог, визначених ч. 2 ст. 160 КПК, і виявлення під час розгляду клопотання цих недоліків слідчим суддею, судом, останній зобов'язаний винести ухвалу про відмову у задоволенні клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, а не про його повернення для усунення певних недоліків, застосувавши аналогію з ч. 3 ст. 151, ч. 2 ст. 156 та ч. 3 ст. 172 КПК.

Отже, враховуючи, що у зазначеному вище інформаційному листі від 5 квітня 2013 р. наведено лише позицію Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, яка має виключно рекомендаційний характер, у главі 15 КПК «Тимчасовий доступ до речей і документів» необхідно передбачити окрему норму, яка б чітко встановлювала ті види ухвал, які може постановити слідчий суддя, суд за результатами розгляду клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів.

Крім того, грунтовний аналіз судової практики дозволяє виокремити ще один вид рішень слідчого судді, суду, які можуть бути постановлені за результатами розгляду клопотання сторони кримінального провадження про тимчасовий доступ до речей і документів.

тів, а саме, про задоволення клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів у певній частині/частково.

На користь такого твердження свідчить наступний приклад. Слідчий суддя Центрального районного суду м. Миколаєва у справі № 490/7386/16-к н/п 1-к/490/3392/2016 виніс ухвалу, якою лише частково задовольнив клопотання начальника відділу СУ ГУНП у Миколаївській області про тимчасовий доступ до речей і документів, і для обґрунтування своєї правової позиції навів у її мотивувальній частині таку аргументацію: «Вивчивши матеріали досудового розслідування, вислухавши думку слідчого, вважаю, що клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів підлягає частковому задоволенню, оскільки у матеріалах досудового розслідування вбачаються достатні підстави вважати, що вказани документи мають значення для встановлення обставин у кримінальному провадженні, ці відомості можуть бути використані як докази. Дослідження вказаних документів забезпечить повноту, всебічність та об'єктивність досудового розслідування вчиненого злочину та даст змогу встановити інші його обставини. Разом із тим, слідчим не вмотивовано необхідність отримання доступу з можливістю вилучення оригіналів документів, тому у цій частині воно задоволенню не підлягає».

Вищевикладене ще раз підкреслює доцільність і виправданість внесення окреслених змін і доповнень до відповідних статей глави 15 чинного КПК України, що, у свою чергу, забезпечить можливість усунути наявні недоліки законодавчої регламентації процесуального порядку тимчасового доступу до речей і документів, а також сприятиме сторонам кримінального провадження у реалізації їх прав,

свобод і законних інтересів та виконанню завдань кримінального провадження, передбачених ст. 2 КПК.

Висновки. Проведене наукове дослідження свідчить про існування значної кількості дискусійних питань стосовно правового регулювання процедури здійснення тимчасового доступу до речей і документів, а його недосконалість створює неабиякі проблеми під час реалізації відзначених нормативних положень КПК. У зв'язку з цим, були сформульовані висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного кримінального процесуального законодавства з питань нормативної регламентації порядку застосування такого заходу забезпечення кримінального провадження як тимчасовий доступ до речей і документів та відповідної слідчо-судової практики.

Враховуючи наведене, можна зробити висновок про те, що закріплена у чинному кримінальному процесуальному законодавстві процедура здійснення тимчасового доступу до речей і документів є надзвичайно позитивним кроком на шляху до максимального наближення правового регулювання кримінальної процесуальної діяльності до загально-візничаних міжнародних стандартів і посилення гарантування прав осіб у сфері кримінального судочинства. Водночас, розглянуті у роботі та деякі інші аспекти застосування вказаного заходу забезпечення кримінального провадження потребують більш чіткої законодавчої регламентації, що повинно бути спрямовано на оптимізацію та підвищення ефективності діяльності сторін кримінального провадження, пов'язаної зі здійсненням тимчасового доступу до речей і документів, як під час досудового розслідування, так і у судовому провадженні.